

Když chybí léky

„Už mi láska není dvacet let, už mi není ani dvacet pět,“ tak bych mohl začít své zamyšlení nad současnou situací v oblasti zásobování léčiv. Když jsem poprvé nastoupil na praxi do lékárny, přijížděli tam tři ze čtyř hlavních distribucí, bedny byly nadupány hromadami léků, na které jste si jen vzpomněli. Inu devadesátky. Čas oponou trhnul a jsou tu dvacátá léta 21. století. Chybí mi v lékárně základní antibiotika a léky na teplotu pro děti. Můžeme se dohadovat, kdo za to může. Výrobci málo vyrobili. Distributoři a lékárny neměli dost zásob. Státní ústav ignoroval vypouštěné signály. Datová vědci nedatovali a nečetli nebo nechťeli číst. Za tárrou je to vlastně jedno. Ty léky chybí a my se s tím musíme nějak vypořádat. Začalo to nenápadně. Sem tam něco nebylo. Následoval ten výbuch s valsartanem, kdy Krka byla jediná, která vyráběla dál, ale nestačilo to. Pak vypadl Jodid, to se široké veřejnosti

netýkalo, ale je to jedinečný léčivý přípravek bez náhrady. Stále to nebylo politické téma, protože těch postižených voličů bylo málo. Covid zcela zamíchal kartami. Nejdřív nebyly respirátory, pak Plaquenil, ale ten se podařilo vyřešit ministerským zákazem předepisování a výdeje na covid. Chvilku to vypadalo, že bude všechno. Rozzářené úsměvy pacientů bez roušek však nevydržely dlouho. Přišel sychravý podzim a zima s výkyvy teplot. Organismus nezvyklý na takové podmínky, nechráněný respirátorem ihned zareagoval. „Děti chrchlají, mají teploty a nemůžeme se toho zbavit už celé měsíce, pane magistře. Co s tím?“ „Nevíme. Na teploty došly čípky, pak i sirupy, cucavky a nakonec i tablety.“ Jediné, co v terénu zbývá, je snaha, trpělivost a komunikace. Snaha něco někde urvat. Ale kolik? Jak dlouho to bude trvat? Trpělivost s vysvětlováním pacientům a trpělivost s ministrem, který se chová jako slon v porcelánu. Inu, ta strana se posunula. Před

lety těsně po finanční krizi ministr Kalousek prohlašoval, že nás se to netýká, protože ani nic jiného říct nemohl. Kdyby řekl opak, byla by to katastrofa. To současný ministr z téže strany, to je jiná káva. Ten klidně prohlásí, že sirupy na teplotu pro děti nejsou, čímž způsobí hned druhý den run na lékárny a všichni berou, co je a do zásoby a ještě pro tetu Máňu. Komunikace je to, co umíme. Umíme komunikovat mezi sebou i s lékaři a v neposlední řadě i s pacienty. A protože je 21. století, tak si umíme sdílet nástroj, kde ty nejnnutnější informace jsou ihned k nahlédnutí. Lékárník tedy vidí, který kolega daný lék ještě má. A to by mohl být happy end. Ač je zle, tak my lékárníci vnášíme do systému klid, rozvahu a nápady a bylo by nejlepší, kdyby politici nechali náš obor na pokoji a pokud možno se k němu nevyjadřovali, aby neudělali víc škody než užítku.

PharmDr. Přemysl Císař, Ph.D.